

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

<i>Helyben házhoz hordva:</i>	<i>Vidéken postai szállítás:</i>
Egész évre . . . 12 frt	Egész évre . . . 14 frt
Fél évre . . . 6 "	Fél évre . . . 7 "
Negyed évre . . . 3 "	Negyed évre . . . 3.50
Egy óra . . . 1 "	Egy óra . . . 1.20

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, főút 51. sz. a. hová hirdetések, közértesítések pénzeken a kiadás körüli panaszok küldendők.
Hirdetések díja:
 Hat h. petit sor egyszer . . . 4 kr | Belsővívj külön . . . 30 kr
 Minden következőnél . . . 4 | Nyitási díj . . . 15

Szerkesztőség:

Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szerkesztésével és a közlemények intézendők. Bérmentesen leveleket csak ismeret között fogadjunk el.
 Kéziratokat vissza nem küldünk.

Egy román izgató hurkon.

Budapest, szeptember 22.

(-i-) Tehát a hirhedt román izgató **L u k á c s** László, aki Lucaciu-ra váltóztatta nevét, a szatmármegyei laczfalusi oláh pap, fel lett függesztve állásától. Persze kik ezt hallják, azt fogják hinni, hogy izgatásai miatt; csak hogy ezen hitükben csalódnak. A magyar türelem hártalansága ennyire nem vállalkozik sőt inkább azt lehet mondani, hogy ha **L u k á c s** uram nem izgató, már régen elverték volna rajta a port, mert hiszen a felfüggesztését indokoló főpásztori levélben ugyancsak lett volna elég, hogy akár hatszor felfüggeszthették volna, de talán éppen azért becsülték meg annyira, nehogy mint izgatónak hajszála görbüljön s még azt hihesse valaki, hogy Magyarországon a magyar állam és nemzet ellen izgatni se szabad. De már annyira udvariatlanok nem vagyunk. Hanem igenis, **Lucaciu** tisztelendő ur egy levélben leszidta a hercegprímást, amiért hogy az **EMKE** részére adakozni merészt. Az elnéző magyar lovagiasság annyira megnöveszté már ez ember szavait, annyira önhitté, elbizakodottá tette, hogy mint a karczagi vagy hovávaló bika, lokomotivnek nekiment.

Hát a lokomotiv és nem a nemzeti-ségi kérdés gyürte maga alá. Nemzetet, államot, kormányt szidhatja minden ember. Ezek nem olyan egyéniségek, hogy meg tudnának érte haragudni, hanem aki fellebbvalóját szidja, még pedig papot, azzal megemlegettetik azt a napot. A **Lucaciu** uram bünlajstromát is levették tehát a kéményből, ahova fel volt írva

fekete krétával és elkezdtek összeadni. Ebből aztán kisült, hogy a tisztelendő urat már régen szegre lehetett volna akasztani, ami más szóval, »felfüggesztést« jelent.

A **Pap István** felsőbányai espereshez intézett főpásztori levél ugyanis a következőket tartalmazza:

„Igen tisztelt testvérem **Krisztusban!** Amennyiben **Lucaciu** László laczfalusi lelkész, hosszabb idő óta és folytonos tevékenységét a politikai térre irányozván, kihívó magatartást tanusít a közhatalóságokkal szemben a papi testület kárára avatkozik politikai akciókba; és mert ő a konzisztorium részéről történt megintés daczára és az egyházi rendelet ellenére ismételt és hosszabb időre volt távol engedelem nélkül parokiájából; és mert felelősségre vonatván nem igazolta magát; tekintetbe véve renitens voltát és sértő magaviseletét az egyházi fensőbbiségekkel szemben, valamint azt, hogy ismételt felhívás daczára sem adta meg a kellő felvilágosításokat, tekintettel a nagy számban kapott miseintenciók (30,000 frt) kezelésére nézve: a konzisztorium **Lucaciu** Lászlót az ügy befejezéseig is ezennel felfüggeszti lelkészi hivatalától Laczfaluban és filiáliban, valamint minden papi teendőktől, testvériségedet bizván meg” st.

Addig jár tehát a korsó a kutra, hogy végre még is csak eltörik. **Miletics, Sztarcsevics, Polyt, Lucaciu**, ime egymásután következnek. A nemzis utolér mindenkit, a bűn nem marad büntetés nélkül.

Hanem annyi vagyónkaja már van **Lucaciu** László tisztelendő urnak a laczfalusi szegény parókia után, ahol még minden papnak felkopott az álla, — hogy megelégedélhet koplalás nélkül, kivált ha a muszka rubel még ezután is kijár, a

miseintenciók 30000 forintját pedig, ha nem csalódnak, szintén zsebre rakta.

Hogy a felfüggesztés sem meg nem ijesztette, sem becsületre nem tanította, kitünik a néphez tartott beszédéből, hogy mikor helyettese megérkezik, ne járjanak templomba.

Amde lássuk majd a vizsgálatot!

Belföld.

Az új kereskedelemügyi államtitkár.

L u k á c s Béla kereskedelemügyi miniszter tegnap hosszabb ideig tárgyalt **Reiszig** Ede főispánnal, a kereskedelemügyi miniszterium leendő államtitkárával.

Két új törvényjavaslat.

A képviselőház elé nemsokára két új törvényjavaslat fog kerülni. Az egyik törvényjavaslatban az utügyek, illetve az állámépítészeti hivatalok a kereskedelmi miniszteriumból a belügyminiszteriumba osztatnak, a másik viszont az országos statisztikai hivatalt a miniszterelnökséghez helyezi át.

Homouzion és homiouzion.

Arad, szeptember 22.

Egy szegedi lap fővárosi tudósítója egy kis kulisszatitokkal lepte meg a szélsőbaloldali olvasóközönséget. Miután az ünnepek lezajlottak, már nem zavarjuk összehangjukat, a mikor a titokkal foglalkozunk.

Mert a tisztelt lap társ bizonyára beavatott tudósítója szerint az országgyűlési függetlenségi és 48-as pártkörben az **Eötvös** Károly által ékesen megfogalmazott **Kossuth** üdvözlő egyik passzusa jémi vitát idézett elő.

Az idézett, azt hiszik autentikus forrás szerint az üdvözlő irat vagy pláne „**fő l i r a t**” egyik mondata az **Eötvös** stilizálásában így

T Á R C Z A

— Szeptember 23. —

Egyletünk vezérszavai.

— Irta: **Máday Mátyas.** —

(Az Aradvidéki Tanítóegylet tegnapi díszülésén felolvasta: **Baros Justin.**)

Egyletünk 1870-ben alakult az 1868. évi 38. törvényozikk rendelkezése alapján. A kötelesség érzete és a törvény tisztelete voltak az alakulás főrugói. És ha most a 23-ik közgyűlésünkön visszatekintünk az egylet hosszú múltjára, azt tapasztaljuk, hogy az alakulásnak két főrugója, mozdító ereje maradt az egyleti működés mozzanatában. A törvényt mindenkor tiszteltük és soha sem felejtettük el, hogy a kötelességet szem előtt kell tartanunk.

Amde az egylet alakulásakor a lelkesült-ség egy vezérszavát is tűzött ki, vagy jobban mondva, választott magának. E vezérszavát az egylet jeligéjében tűnik szemünkbe. „Korral haladva neveljünk!” — ez a jelige, melyet alapszabályaink elén találunk és ez azon csillag, mely vezette az egylet értekezéseit, vitaközléseit, határozatait, intézkedéseit és a mai kiválóan figyelemre méltó — alkotásait is.

Élnek még egyleti tagok, kik az alakulásban részt vettek. És ezek tudják, miként mondották egyesek, hogy ez a vezérszavag,

ez a jelige könnyen tévútra vezethet. Mert — így okoskodtak — a nevelés csillaga legyen az, amit a híres **Diesterweg** helyezett a paedagogia egere, t. i. „neveljük az igazságot, a jót, a nemeset” és nem a mi korszerű. A korral való nevelés azt jelenti: kövessük a kor követelményeit akkor is, ha azok igaztalanok, rosszak és ferde irányúak. És ilyen mindig van a korszerű nevelésben, mit legjobban mutat azon körülmény, hogy a kortársak nagyobb része sok igaztalanosságot, sok rosszat és sok ferdeséget talál abban a korban, melyben élnek.

Hanem az egylet alakítóit nem zavarta meg ezen okoskodás és keresztül vitték a választott jeligének elfogadását és annak az alapszabályoknak homlokára iktatását.

A tapasztalat pedig kimutatta, hogy helyes volt a választás, mivel a vezérszavag után haladva jutott az egylet országos hírnévre, országos befolyásra és nem egyszer vezérszerepre is.

A tények mutatták, hogy a korral haladva nem annyira a kor eseményeinek hullámain való eviczkélést jelenti, mint inkább a kor-szellemnek megértését és annak követését a nevelés terén.

A kor szelleme pedig nem más, mint az eszmék tusakodása a boldogulás végett. A mai kor szelleme ilyen eszmék körül küzd, mint p. o. az egyén szellemi önállósítása, az osztályok

jólétének és az összesség békés haladásának biztosítása.

Az iskolai nevelés is ezt ezéložza, a mikor a gyermekek szellemét önállóságra segíti, midőn ügyessé teszi az anyagi jólét elérhetősére és midőn a vallás- és erkölcs tanításával és gyakorlásával szoktatja a békés együttélésre, a kölcsönös becsülésre és segélyezésre.

Egyletünk szabad jellegű egyesület volt elejétől fogva a mai napig. Kezdetben békésen együtt éltek mindenkor a különböző val-láselekezetű és nemzetiségű tanulók. A szabadság szelleme szülte ezt, a mely egyletünkben uralkodó volt mindenkor. Úgy kívánja tőlünk a kor szelleme is, a mely békés együtt-haladást akar létesíteni és mivel az együleti élet is a nevelésnek egy neme, ebben is megfelelünk a választott vezérszavagunk, jeligéjünknek: „Korral haladva neveljünk!”

A gyermeki szellem önállósítására is megtett egyletünk minden telhetőt. Szavával sorolhatnók fel a tanítás és nevelést érintő értekezéseket, melyek egyletünk körében tartattak. És hogy nem voltak pusztában elhangzó szövegek, mutatja az oktatás terén észlelhető óriási haladás a multhoz képest. Ezt is jeligéjünknek köszönhetjük, a mely vezérszavagunk volt, mert korral haladva nevel-tünk és tanítottunk.

A tanulókat ügyessé tenni, hogy majdan anyagi jólétükben akadályozva ne legyenek és egészségesek, hogy munkabíró emberekké

szól: „nagy elveid, melyeket nem mindenben követünk“, ezt a párt egyes tagjai ilyformán akarták formulázni: „nem mindenben követjük“, végre is azonban győzött az Eötvös stílusa.

Ez a látszólag igen csekély jelentőségű, mellékes epizód annyiban érdemel külön fölémlyítést, mert mint afféle „elszólás“, egy kis bepillantást enged ama párt műhelyébe, melynek ugyszólván politikai hitvallását van hivatalosan kifejezni a Kossuth-üdvözlés.

Már pedig az egyik parlamenti pártra nézve sem lehet közönyös, hogy tulajdonképp micsoda elvek, érzelmek és meggyőződés bázisán áll és dolgozik az a másik párt, melylyel alkotmányos harczeit megvívja.

Ezen szempontból igazán érdekesnek, sőt fontosnak nevezhető ez a szélsőbali kulisszaharcz.

Bár formailag igen sokat hasonlít az „Ember tragédiájának“ ismert theologiai véres vizsálya egy i-betű felett; lényegében mégis figyelemre méltó különbség képezi alapját.

Az a „követjük“, melyet a párt egy része akart vinni az Eötvös-féle „államirath“, olyan alig leplezett republikánus, antidinasztikus aspirációkat árul el, melyeknek egyetlen monarchikus állambeli parlamenti párt kebelében sem volna szabad otthon találniuk.

Még szép, hogy azt nem indítványozták, hogy „fájdalom, nem követhetünk.“ Ez lett volna a valódi, őszinte kifejezése amaz érzelmeknek, melyek Kossuthban a történeti mult nagy férfiban „Magyarország koronázatlan királyát szeretik ünnepelni.“

Nagyon helyes, okos dolog volt a szélsőbaltól, hogy ezen tulzókkal szemben a többség az opportunitás álláspontjára helyezkedett s így a politikai vallástétel remélhetőleg nem bír amaz éles bántó színezettel, a mit a Kossuth-féle intranszigenz tanok bár óhajtszerű föntartása adott volna neki.

Alkotmányos államban csak azon parlamenti tényező bír létjogosultsággal, mely a fönnálló törvényes rend tiszteletbentartását veszi első hitágazatául.

A szélsőbal igemód-vitája mindenkit meggyőzhet arról, hogy daczára minden időközi purifikálásnak, elvformulázásnak, tényleg ma is léteznek ezen pártban intranszigenz elemek.

Már pedig a történelem arra tanít, hogy bármely szélsőségekre törekvő intézmény, testület életében a tulzó, a legszélsőbb elemek a jövő.

Most még győzött a higgadt mérséklet, az Eötvös igazán államférfiai elméje; amde

mi történik akkor, ha ezek a moderatív elemek nem fékezik a lázongó elemeket, melyek hála a nép alapos félrevezetésének, mind nagyobb számban kerülnek be ezen parlamenti párt soraiba?

Annál bizonyosabban bekövetkezik pedig ez a szilárd állapot, mivel a józan mérséklet épenséggel még nem egyeztethető össze egy szélső párt törekvéseivel.

Hiszen az nem szélsőbali, nem is ellenzéki hanem nemzeti álláspont, hogy Kossuthot, bár nagy elveit nem mindenben követjük tiszteletben tartjuk.

Ezen közismert tény megörökítése végett semmi szükség sem volt szélsőbali „főlistára“, a mit alkotmányos országban tudunkkal csak az uralkodó szokás intézni. E sorokat pedig ne tessék félreérteni: nem az ünnepeit nagy hazafiról, de nem egészen tapintatos — ünneplőiről szólnak.

Városi közgyűlés.

I.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnap délután 5 órakor rendkívüli közgyűlésben tárgyalta a tanácsnak egy beszerzendő aczélemez barakmegrendeléseiről javaslatát.

Azt hittük, hogy akkor, a midőn a város polgárainak a fenyegető koleraveszélyvel szembeni megóvásáról van szó, senki sem lesz a törvényhatósági bizottságban, a ki a tanács javaslatával szemben foglaljon állást a képtelen indítványokkal vitát provokáljon.

Csalódtunk! Az ellenzéki padsorokon az a meggyőződés vált uralkodóvá, hogy az az igazi ellenzék, a mely mindennek és minden körülmények között ellenmond. Ki is magaslott egy-egy okvetetlenkedő ellenzéki szónok s pazarul kivágta a rezet egy-egy fölösleges s remekül megokolt ellen indítvány alakjában.

Csak egy körülmény van, amely némileg mentígyaz ellenzék magatartását s ez az, hogy ezélya volt. Azt akarta ugyanis, hogy az a pénz, amelybe a barak kerül, Arad iparosainak csináljon forgalmat.

Szép s elismerésre méltó dolog ez nagyon, de nem helyénvaló akkor, midőn minden perczen felléphet a járvány s megtizedelheti a város lakosságát. Hisz azt a tanács is nagyon jól tudta ám, hogy jó volna ha a járványkórha alap érintetlenül maradna de nem vállalhatta el a felelősség súlyát, mely takarékoskodás folytán vész esetén vál-

laira nehezült volna s melyet az ellenzék bizonyára nem késelt volna szemére lobbantani.

Midőn egy város közegészségügyi készült-ségének szaporításáról van szó akkor nem szabad takarékoskodni!

Ez érdekes közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

II.

Fábián László elnöklote alatt jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Sárkot Demokos főkapitány, Institóris Kálmán főjegyző, Parecz István tanácsnok, továbbá Varjassy József, Hász Sándor, Jánossy Demján dr, Boros Vida, Pollák Gyula dr, Walder Gyula, Millig Mátyás, Tisch Mór dr, Posgay Lajos dr, Greiner Károly, Mittner József, Kiss István, Reicher Béla, Csiky Károly, Perger János dr, Ring Lajos, ifj. Reicher Károly, Löcs Rezső Schusztér Illés dr, Réthy Lipót, Müller Gyula, Bund Henrik, Varjassy Lajos, Tedešchy Viktor, Szondy Béla, Viser Péter, Avarffy Ferencz, Dományi József, Sallay Béla dr, Dániel Kálmán, Urbányi Béla, Zemplényi Sándor, Avarffy Géza, Virágh Lajos, Kornay Károly, Walfisch Armin, Rebitsek Agost dr, Barabás Béla dr, Varga József, Hegedűs László, Reich B. Károly, Domonkos Lajos, Pekár Károly, E. Illés László stb. bizottsági tagok és ifj. Horvát Mihály főispáni titkár.

Elnöklő főispán előterjesztvén a rendkívüli közgyűlés tárgyát, az ülést megnyitottak nyilvánítya.

Institóris Kálmán főjegyző felolvassa a tanácsnak lapunk tegnapi számában már ismertetett javaslatát a annak beszerzése tárgyában s kéri a közgyűlést, hogy a tanács javaslatát fogadja el.

Posgay Lajos dr pótindítványt terjeszt elő. A ragály csirait kell első sorban elfojtani, mely czélt csak fertőtlenítés útján lehet elérni. Indítványozza, hogy a barak mellé még egy gőzfertőtlenítő gépet is szeressen be a város. A gép összesen 485 márkába kerülne egy weimári czégnél.

Virágh Lajos kicsinynek találja a főorvos által beszerzeni ajánlt III. osztályu desinfektort, nagyobb gép beszerzését ajánlja.

Posgay Lajos dr megnyugtattya Virághot, hogy a III. osztályu gép teljesen elegendő nagyságn.

Salacz Gyula polgármester a beszerzendő gép nagyságának a megállapítását kéri a tanácsra bízni. Reabizotott!

Institóris pótllólag előterjeszti, hogy a barak a megrendeléstől számított 5 hét alatt érkezik meg.

Mittner József nem fogadja el a tanács javaslatát, mert a 4500 irtnyi vételáru barak mire megérkezik 20.000 frtba (?) fog kerülni. Meg aztan hátha nem is lesz kolera. Ugy issek az adó, minek vegyen a város még több adót a nyakába?

Boros Vida felvilágosítja a szólót, hogy a barak ára nem a házipénztárt terheli, hanem a járványkórházalapot; de még ha a barak beszerzése a házipénztárból volna is beszerzendő, még akkor is hozzájárulna a tatanács javaslatához, mert nem merne a mulasztás esetleges szomorú következményeiért a felelősséget elvállalni. Részletekül kéri kimondani, hogy a desinfektor nagyobb legyen, mert akkor jobban megfelel a czélnak.

Varjassy József pártolja a javaslatot. Midőn a város a kolerával áll szemben járványkórha alap nélkül is be kell szerezni a barakot. A gőz desinfektor osztályának meghatározását a tanácsra bizza, a maga részéről nagy gépet ajánl.

Mittner József szerint a járványházalapot sem szabad terhelni. Az új barakban 32 ágy lenne, attól még nem szalad el a kolera. A város közegészségügyét ő is szívéen hordja, de azért ellenzi a javaslatot.

Pollák Gyula dr. pártolja a javaslatot. Ő III. osztályu desinfektort ajánl; mert az könnyebben szállítható a házakhoz, hol desinficiálni kell.

Greiner Károly attól fél, hogy az aczélemez barakkal hurcolják be a kolerát. Figyelmeztet a barak és a desinfektor fertőtlenítésére. Ne vegyünk pénzért kolerát.

Avarffy Géza szerint a gyári vasat 5-6 év alatt megessi a rozsa. Indítványozza, hogy a város sürgősen építsen járványkórházat.

Salacz Gyula megnyugtattya Greinert, hogy sem Drezdában, sem Weimárban Kolera nem fordult elő. A barakot minden

nőjének fel, ezt is ügykörébe vette egyeletünk. Így elsősorban rámutathatunk azon szerencsétlen gyermekekre, kik egyik érsék fogytan csak nyüge voltak eddig a társadalomnak. Értjük a süketnéma gyermekeket. Ezeknek neveltetése hazánkban csak két országos intézetben volt lehetséges. Egyeletünkben indult meg a mozgalom, hogy ezentul minden nagyobb községben legyen e süketnéma gyermekek neveléséről gondoskodva. Ar aradi süketnéma iskolához az első összeget egyeletünk adományozta és hogy hét év óta fennáll az egyeletünk tiszteletbeli tagjának Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő lelkes fellépésének lehet köszönni. Egyeletünk példáját követve elkezték az országban a többi hasonló iskolák (Temesvár, Kolozsvár, Kaposvár stb.)

A női munkák kérdése is szószólót talált egyeletünkben. Így alakult meg az ország első nőnevelési szakosztály, melynek lelkes munkáságán okulva létesült a fővárosi Dorottya-egylet nőnevelési szakosztálya a maga főkkörivel a haza minden vidékén. Egyeletünk női szakosztályában lett megfontolva a kérdés: miként lehetne az országos nőiparegylet mintájára minden városban nőipariskola? Ezen női szakosztályunk által megállapított és kinyomatott módozat alapján alakult meg Szegeden az első ily nemű iskola. De Arad sem maradt el, mert egyeletünk tiszteletbeli tagja Salacz Gyula kir. tanácsos polgármesterünk

nemes közreműködésével létesült nálunk is a fönnálló áldásos nőipariskola.

A tanulók számára berendezendő játékterek kérdése elsőben egyeletünk által lett megpendítve és az iskolaszéknek memorandumban figyelmebe ajánlva. A középiskolai tanáregyesület csak most hét évvel későbbben foglalkozik e kérdésekkel.

Az „Országos állatvédő egyesület“ 1884. létesült Budapesten. Akkor már Aradon öt év óta, tehát 1879 óta létezett egy állatvédelmi gyermek egylet, mely az ország minden vidékén 30.000 tagot számlált. Tehát ezen kérdésben is megelőzte egyeletünk az országos mozgalmat.

Es minek köszönheti egyeletünk ezen sokoldalú munkásságot? Minek köszönheti, hogy egy-két szvel mindég előbbre van a nép jellemét, szellemét nevelni czélzó eszmecserékkel és intézkedésekkel, sőt mi több — alkotásokkal is?

Egyedül a mi vezércsillagunknak, a mi jeligénknek, hogy „Korral haladva neveljük.“

Es a vezércsillag fog világítani mai közgyűlésünkön és meg fog minket óvni a tévedéstől. Kivánom, hogy még soká ragyogjon nekünk a szerencse csillagunk. Még soká éljen egyeletünk az ő jeligével: „Korral haladva neveljük!“

esetre beszerzendőnek tartja, járványkórház építését azért elhatározhatónak véli. Ki nem száradt új épületben nem lehet beteget elhelyezni, mert ott még az egészséges ember is megbetegszik. Ha a baj meglepi a lakosságot, mit teszünk. A határozathozatal morális felelősséggel jár, melyre utalva, elfogadásra ajánlja a tanács javaslatát.

E. I l l é s László kérde a főmérnököt, hogyan fog a barak felállítatni, mert ha megérkezik nem szabad raktározatni? Az alapozás sokba kerül.

V i r á g h Lajos főmérnök kijelenti, hogy a könnyű szerkezetű baraknak nem nagy alapozás kell. Az egész alapozás legfeljebb 500 frtba kerül s mire a barak megérkezik, készen lesz. A fennálló barakkorház fatákolmány s az is eltart 10 évig, akkor az aczéllemez barak legalább husz évig használható.

E. I l l é s László nincs megnyugodva, A v a r f f y indítványát fogadja el.

S a l a c z Gyula kijelenti, hogy egy 5-6 hét alatt emelendő épület lakhatatlan.

A v a r f f y Géza nem bizonyos benne, lesz-e voltaképen kolera. 1886-évben sem volt. Ajánlja, hogy lakást béreljen a városa, míg a járványkórház lakályos lesz.

P a r e c z István előterjeszti, hogy a barak felállításához alapozás nem szükséges. Az 1873-iki járvány alkalmával a huszárlaktanyában 40 ágy volt elhelyezve s most midőn a lakosság szaporodott nem lehet 22 ágyval berendezett kórházzal a járvány elé nézni.

V a r g a József elfogadná a tanács javaslatát, de nem talált megnyugvást az aczéllemez barak czélszerűségére nézve. Állandó, szilárd járványkórházat akar.

B a r a b á s Béla dr a czélszerűség tekintetében kézzelfogható bizonyítékot kíván. Ne határozzon ma végleg a közgyűlés, hanem küldje ki a főorvost a főmérnökkel a kassai barak megsejtelésére, hogy bevalik-e, vagy sem. Az állandó járványkórház mellett van.

S a l a c z Gyula tudja, hogy Kassán a főorvos teljhatalmulag rendelt meg egy barakot, mely már 13 éve áll fenn s teljesen czélszerűnek bizonyult. Az állandó járványkórházat a 13000 frtnyi alapból nem is lehet felépíteni.

F á b i á n László főispán szolt még a tanács javaslata mellett, azután elrendelte a szavazást, melynek eredményeként ugy a tanács, mint P o s g a y Lajos dr főorvos javaslata elfogadtatott s a tanács a megrendelés eszközzésére s a vám és szállítási díj elengedésének kieszközlésére utasított.

Végül felolvastatván hitelesített a rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyve.

Hitelesítés után felszólt G r e i n e r Károly s garancziát kívánt arra nézve, hogy az aczéllemez barakkal nem hurcolják be a járványt.

E l n ö k l ő főispán bár a jegyzőkönyv hitelesített voltára való tekintettel a vitát berekesztettnek tekinti, kijelenti, hogy a barakkal nem fog behurozoltatni a járvány, mire nézve a tanács készséggel felelősséget vállal. Ezen kijelentése után a rendkívüli közgyűlést berekeszti.

Tanügy.

Az Aradmegyei Tanítóegylet XXIII-ik közgyűlése.

— Első nap. —

Az előértekezlet.

Az Aradvidéki Tanítóegylet XXIII. közgyűlésének előértekezletét szerdán d. u. 5 órakor tartotta meg a templom-utcai elemi finiskola helyiségében.

M á d a i Máttyás egyesületi elnök üdvözlővén az egybegyűlt tagokat, lelkes, buzdító beszédben fejtegeti az egyesületi működés fontosságát, s midőn határozott körvonalokban rámutat az eddig kifejtett tevékenységre, röviden utal azon meddő változásokra, melyek a hazai társaságok czimváltoztatásában felmerült, mivel a működés eredménye nem a külsőségekben, hanem a belső helyes szervezésben rejlik. A buzdító beszédet az előértekezlet lelkesen megélejtezte.

C s i k János, egyetemi tag a következő kérdéseket intézi az egyesület elnökségéhez: Tudo-

mésem van arról, hogy a múlt hóban Gyórokon tartott közgyűlés tárgysorozatának egyik kiváló „Munka program” című tetele, mely hazánk ezredéves fennállásának, méltó megülésének emelését czélozza, érvényre juttatás czéljából a központhoz utasított, ez a nagy horderejű kérdést a f. évben Aradon tartott rendkívüli közgyűlés elé terjeszté, mely az előadó, N é m e t h y Károly által megállapított s bemutatott irányelveket és széles alapon fektetett tervzetet magáévá tette, összes javaslatait elfogadta, tisztelettel kérdezem egyesületünk tek. elnökétől: 1. Mi az oka mégis annak, hogy a tervbe vett nagyszabású mozgalom nem indított meg, s a kiküldött százas bizottság megalakítását miakadályozta meg? 2. Mely okok működtek közre, hogy a „Munka program” az ideai közgyűlés tárgysorozatába fel nem vétetett? 3. Nem találna-e kívánatosnak, avagy czélszerűnek az elnökség azt, hogy ezen tétel az előértekezlet által a közgyűlés tárgysorozatába leendő felvételül ajánlatsék.

Az elnök által adott válasz N é m e t h y Károly felszólalása mellett tudomásul vétetik.

A tanácskozás szabályszerű megtartása czéljából felolvastatnak az ügyrendi szabályok.

Bizottságok küldetnek a pénztár és könyvtár megvizsgálására.

Felolvastatik a közgyűlés programja melynek tanügyi tetelei megállapítottak.

Az előértekezlet után ismerkedési estély volt a N a g y Lajos sörcsarnokában.

— Második nap. —

A diszgyűlés.

Régen volt olyan népes és diszes lefolyású közgyűlése az Aradvidéki Tanítóegyletnek, mint a tegnapi. És ami örömmel töltötte el a tanítókat igen sokan a város polgársága részéről, nemkülönben a hatóság képviselői megtisztelték látogatásukkal a gyűlést. Jelen voltak S z a t h m á r i Gyula alispán, a tanítók lelkes pártfogója. Arad iskolaszékét képviselték S a l a c z Gyula polgármester, M i l l i g József, iskolafelügyelő, ifj. K r i s t y ó r i János, M a r s c h a l l Lajos Csécsy Imre, S z ö l ö s y Károly, K r i z s á n József és többen. Jelen voltak még S z e n t e s Károly S z a b ó József, O b e t k o Kálmán; képviselve volt a román tanítók egylete is és pedig igen szép számban. A padsorokat elegáns hölgyközönség foglalta el, míg a karzatok is tömve voltak közönséggel. A megyebeli tanítótság majdnem kivétel nélkül jelen volt és így a jelenlevők számát csaknem 500-ra tehetjük.

Elnök M á d a y Máttyás délelőtt 9 órakor a nagyszámú diszes közönség üdvözlésével a diszgyűlést megnyitja. Ezután jelenti, hogy a központi választmány a mai ülésre disz elnökül V a r j a s s y József kir. tanfelügyelőt ajánlja s annak meghívására B r u s c h A., G y ö r g y ö s s y K., E h r l i n g N. S z o m o r u s K r a u s z J. tagokból álló küldöttséget ajánlja kiküldeni.

A küldöttséggel megérkezett V a r j a s s y József lelkes éljenzés között lépven a terebe, az elnöki széket elfoglalva. hálás köszönetét fejezi ki a feléje irányult bizalomért. Szép lélekemelő beszédében fejtegeti a népoktatás nehéz és tövises pályáját, az általuk teljesített munka fontosságát, a népnevelés jelentőségét, horderejét, mely egyetlen alakja összes kulturális intézményeinknek. A talpra esett ünnepi beszédet az egybegyűlt intelligens közönség viharos éljennel fogadta.

A beszéd, melylyel V a r j a s s y a tanítók igaz barátjának vallotta magát, ekként hangzik:

Tisztelt Uraim!

Fogadják köszönetemet azon megtisztelő bizalomért, melylyel igénytelen személyemet megkülönböztették az által, hogy az Aradvidéki tanítóegylet XXIII-ik évi rendes közgyűlését megelőző disz ülés elnökének megválasztani méltóztattak.

Hazafias megnyugvással tapasztaljuk Uraim a magyar államnak 1867. államjogi kiegyezés

óta minden irányban való bámulatos haladását.

A nemzeti önkormányzat aerája alatt mindenki által tehetségéhez képest kifejtett tevékenység a lenyűgözve tartott és békítő felzabraduló szellemi erő, a szabad szárnyra kelt az állam által segélyezett és a társadalom által támogatott nemes törekvés és munkásság mindenben hálás talajra talált.

A tudomány, művészet, ipar kereskedelem és mezőgazdaság terén elmaradottságunk mindinkább elmosódott. Pezsgő élet szellemi és anyagi gyümölcs alkotás váltotta fel az anyomás hosszú korszaka alatt beállott kényszerű tespedést.

A jelzett haladásban a most említett faktorokon kívül mint egyik főtenyező Uraim nagy szerepet játszik a közoktatás.

Az ifjuság kiképezetéseit az iskolákban szerzi meg. A nemzet áldozatkészége bárha nem eleget, de annyit már is létesített, hogy a tanuló az életpályák minden ágazatában bent, a hazában legmagasabb kiképezetést nyerhet és nem kénytelen annak megszerzése végett külföldre egyetembe vándorolni.

Hála az Égnek! eljutottunk odáig, hogy a kultúra minden nemében megbízható és kitűnő szakemberekkel bírnak.

Amde a magasabb kiképzés sikeréhez az első és legnehezebb alapot népnevelési tanintézetek szolgáltatják, mert, valamint szilárd alapozás nélkül az épület összedülésével fenyeget, ugy a tanítás alaposága a tudás vágyának felelőssége felelősségi iránti tisztelet és szorgalomra való szoktatás hiányában a magasabb kiképezetetés rendszerint czéltvesztett fáradozásnak és meddő költségeknek bizonyult és azért nagyon szép és nemes hivatás Uraim, de nehéz és tövises pálya jó és lelkiismeretesnek lenni. — Önök a tantárgyakat nem csak előadják hanem tanítják is, kénytelenek addig fáradni és a gyakorlati pedagógus jártasságával a gyermek különféle természetének kipuhatólása mellett addig kísérteni míg azt megfogta.

Hogy az Aradvidéki Tanítóegylet tagjai hivatásuk magaslatán állanak, azt az elért eredmény legjobban igazolja. Fáradozásuk és tevékenységük nem oda irányul hogy a tananyagot chablon szerűen feldolgozzák, hanem a fősúlyt arra fektetik, hogy azt tanítványaik meg értsék, elsajátítsák és a hazát mindenek felett szeressék a hazaszeretetnek a fiatal, és mindenre fogékony szivekbe oltott szent érzelme legjobb biztosíték arra nézve hogy majdan férfiu korukban a hazához mindig hűvek maradjanak és áldozatkészek legyenek.

Dicséretes buzgóságra mutatnak a rendszeren ismétlődő évi közgyűlések is melyeken a népnevelés és oktatás tökéletesítésére vonatkozó feladványok és indítványok szakszerűen megvitattatnak és szakszerűen alkalmaztatnak.

A tanügy iránti lelkesedésre vall az is, hogy a tanügy előmozdítására tett alapítványokat kellőleg méltatva, az illető nemes szívé alapítóknak hálás elismeréssel adóznak.

A tanító kar összessége kulturális tekintetben a hazai intézményeknek kiválóbb tényezőjét képezi s mint ilyen, a társadalomnak nemcsak erkölcsi elismerését, hanem anyagi existenciájának biztosítását is méltán megérdemli, hogy az élet gondjaitól menten teljes odaadással szentelhesse magát nehéz feladatoknak sikeres megoldásához.

Ezek után őszinte szívvel üdvözlöm az Aradvidéki Tanítóegyletnek a mai disz-, illetve rendes közgyűlésre nagy számban megjelent tagjait és működésükhöz sok szerencsét kívánva, a diszgyűlést ezennel megnyitom. (Hosszas éljenzés.)

Ezután K o v á c s Vincze lépett a szónoki emelvényre, ki ismert nemes felfogással, érdekesítő élénkséggel méltatta Aradon és a megyében iskolákat alapított és nagyobb iskolai alapot tett magánosokat.

A mindvégig vonzó s figyelmet lekötő beszédért a disztingvált közönség harsány éljennel adózott, mely tetszés nyilvánítás mindannyiszor megújult, s midőn felsoroltattak azok nevei, kik az iskolák felállítására vagy segélyezése által tündek ki.

Elnök indítványozza, hogy az ünnepi beszéd jegyzőkönyvbe vétessék, a N e u m a n testvéreknek pedig átiratban fejezze ki elismerését a diszgyűlés s azt egy küldött-

ség által adja át nevezett nemeszivi jöteveknek.

Schenk Jakab a délmagyarországi tanító-egylet elnöke sürgöny útján üdvözlő az ünnepi közgyűlést. Kellemes tudomásul vétetik.

Sorrendben Boros Jusztin lépett a felolvasó asztalhoz s kellemesen csengő hangon tartott felolvasást „Az egylet jellegje” című tételről, melyet Mádai M. elnök szerkesztett. Mondanunk sem kell, hogy a kellemes organummal és szép előadással rendelkező urhölgyet Boros Jusztint, a közönség élvezettel s áhitatos figyelemmel hallgatta. A hálás urnó behatóan fejtegeti azon cselekmények sorozatát, melyet az Aradvidéki Tanítóegylet a munkássága terén kifejtett.

Elnök indítványára a közgyűlés a felolvasóknak jegyzőkönyvi köszönetet szavaz. (A felolvasást mai tárczánkban közöljük.)

Molnár István miniszteri biztos sürgönyileg értesíti a közgyűlést, hogy ma estére fog megérkezni s előadását megtartani.

Varjassy József elnök betöltvén miszsióját a dísz ülést berekeszti s 10 percre az ülést felfüggeszti.

Szünet után Mádai M. elnök megnyitja az ülést.

A mai alkalomra egybeállított program 1. száma azon okból, mivel Molnár István miniszteri biztos ur csak estére érkezik meg, a holnapi ülés tárgysorozatába utaltatik.

Elnök bejelenti az ujonnan belépett tagokat, kik a következők: Ditrichsteinné Schnicker Julia, Molitorisz Vilma, Eicher József, Bucsy Mihály, Fülöp Endre, Endre József, Molnár Antal, Vánky Ede, Krecz Kornél, Havaneck Lujza, Mikeroj János, Oláriu Mitru, Káhenyecz István, Csécsy Imre és Gárt Tivadar.

Sorrendben Kovács Vincze előadása következik a „Tornagyakorlatok minden faluban” című tételről. Rövid bevezető beszédében előadja, hogy a kérdés érdemleges és szakzerű előadását és fejtegetését Sz. Nagy Sándor lyceumi tornatanár ur fogja eszközölni, aki igazi szakértelemmel bonczolgatja a fizikai nevelés, a tornaszat fontosságát s azon konkrét javaslatot terjeszti be: Vegye kezébe az A. V. T. E. ez ügyet s keresse meg a hazai társaságokat, hogy minden faluban és városban tornagyakorlatok létesíttessenek, minden faluban legyen tornahely, ahol tornászhasanak a növendékek.

Előadónak a közgyűlés lelkes éljennel adózik.

Olvastatik a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak a tornatanítás tárgyában intézett leirata, melyben pontokba vannak foglalva azon elvek, a melyek szerint a tornaszat tanítandó. A miniszteri leirat tudomásul vétetik.

Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő előadja, hogy Aradmegye közigazgatási bizottsága a megyében mintegy 100 helyen tornaszerek beszerzését rendelte el, de csekély eredménnyel; ez okból indítványozza, hogy az AVTE pénztárából adjon 25 frtot azon megyés tanítónak, ki a tornatanítás terén a legszébb eredményt tud felmutatni; javasolja továbbá, hogy ily irányban intéztessék átirat a Kölcsey-Egyesülethez. Az indítványok a másnapi közgyűléshez tételnek át. Egyben Varjassy Arpad meghívja a közgyűlést az Erekye-muzeum meglátogatására. Kellemes tudomásul vétetik.

Verner László az szokott kedves és eleven temperamentumával értekezik. „A népgyermek mint diákok” című tételről. Indítványozza, hogy vitassa meg a közgyűlés, miként lehetne a község gyermekeit úgy nevelni, hogy azokból megbízható hivatalnokok lehessenek.

Szöllősy István bonczolgatja a felvetett eszmék mikénti realizálását. Szerinte helyes az eszmével foglalkozni, de azt, hogy egyes növendékek számára ösztöndíjak és társaságok létesíttessenek, kivihetetlennek találja.

Kram Jakab indokolni kívánja az indítvány elfogadását, mivel szerinte az eszme megvalósítható s ajánlja a javaslat elfogadását.

Vud a Gyula és Csik János hozzászólása alapján a tétel megvalósítása a központra bízatik.

Körmives József „A tanítók özvegyei és árvái elátásáról” című tétel felett értekezik. Tüzetesen ismerteti az e tárgyban régebb és újabb időben alkotott hazai törvényeinek intézkedéseit. A tanulságos értekezésből azon megnyugvás meríthető, miszerint a tanítóról öreg korában, valamint árván maradható családjáról sokkal előnyösebben van gondoskodva, mint az előtt.

Bucsi Mihály egyleti tag rövid hozzászólása után azon indítványára, hogy az országos tanítói árvaháznak minden tanító köteles tagja legyen s meghatározott tagsági díjjal járuljon, a közgyűlés kimondja, miszerint a javaslat a pénteken tartandó folytatásos ülésen fog a sorrendbe felvételni.

Azután Fischer Antal lépvén az előadói asztalhoz „Az első százas számkör begyakorlása” című tételről értekezőn, azon nézeteit adja elő, hogy mulhatlanul szükséges a számvetés alapját már az I. osztályban az által, hogy addig, míg a növendékek az egyesek számkörében egész könnyűséggel nem tudnak, addig tovább ne haladja a tanító. Az ismert didaktikai elvek felemlítése után hangsúlyozza, hogy az egyes szám csoportok kellő begyakorlását szemléltetés előzze meg, mert ez állandósítja a gyermek számoló készségét. Miután Ciller és Herbert methodikáját vázlatban bemutatta a közgyűlés viharos taps- és éljennel jutalmazza a szép és tanulságos szabad előadást.

Decsy Géza bemutatja és ismerteti a Csik J. egyleti tag által feltalált számoló gépet. A gyakorlatias eszköznek bizonyuló gép mikénti alkalmazása után közgyűlés központhoz utalja megbirálás végett. Fischer A. értekezését pedig kinyomatva, kívánatra a tagoknak megküldetik.

Wlecsil K. értekezik szabadon „Az állóírás alkalmazásáról” című tételről. Igyekszik beigazolni azon vádak tarthatatlanságát melyek a dőlts azon előnyöket, melyek az állóírás mellett felhozattak, javasolja, hogy mintán utóbbi özelezerősége nincs beigazolva, kéri a közgyűlést, hogy semleges álláspontra helyezkedjék. Györgyösy R. hozzászólására áttételek központhoz.

Balázs Ferencz értekezésében azt javasolja, hogy a legtermészetesebb szemléltetési eszközök beszerzése tárgyában keressék meg az ipartestület, hogy az iparos tanulók által készített tárgyak bocsáttassanak az iskolai oktatás céljaira.

A csongrádmegyei tanítóegylettől érkezett sürgöny illetve üdvözlő távirat felolvasása után a közgyűlés berekesztetett.

A banket.

Délután két órakor a Pohlban kétszáz teritékes banket volt. Az asztalfőn ült Mádai Mátyás elnök, Varjassy József királyi tanfelügyelő, Millig József iskola-felügyelő, Székessy György tiszteleti tag és elegans női közönség.

A toasztok sorát Varjassy József kezdte meg s szónoki lendülettel a legalkotmányosabb uralkodóra, Magyarország apostoli királyára emelte poharát. A toasztot állva hallgatták meg és hosszasan megéljenesték.

Kovács Vincze sajos éljenzésektől kísérvé Varjassy Józsefre üritette poharát, Mádai Elnök a tanügyi kormányt és különösen Csáky Albin grófot éltette. Szöllősy István Arad város iskolaszékére és elnökére Salacz Gyulára üritett poharát. Zaráy Ödön az egyleti tagokra mondott sikerült felköszöntőt. Kovács Vincze Németh Károlyt, egykori tanítóját köszöntötte fel. Csik János egy szellemes pohárköszöntőben a sajtót éltette. Simon Károlin a közreműködőkre mondott pohárköszöntőt, Székessy György pedig többszöri éljenzésként félbeszakítva a hölgyekre üritett poharát.

Ezzel a társaság Zaráy Ödön indítványára a szabadságharosi emléktárgyak muzeumát nézte meg: itt a kalauzolás tisztét fáradhatatlanul Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő teljesítette. Mintegy másfél órai szemle alatt magyarázta az egyes tárgyak történeti jelentőségét.

Végül Némethy Károly köszönte meg a tanfelügyelő szivességét és általános helyeslés mellett biztosította a tanfelügyelő urat, hogy az ő lelkesedéséből elvisznek sokat és vidé-

kükön mindent megfognak tenni, hogy az amogy és oly gazdag és értékes muzeum segítségével, ha lehet, még gazdagabbá váljék.

A mai ülés a templom utcza i skolában lesz.

Délután a budapesti személyvonattal érkező miniszteri biztost, Molnár Istvánt az egylet egy bizottsága várta meg és vezette szállására.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 768.1 mm., délután 9 órakor 766.5 mm. Hőmérséklet reggel 7 órakor +18.6, délután 2 órakor +27.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor DK. 4. délután 2 órakor DK. 3. Felhőzet: reggel többnyire derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

A fa- és fémipari szakiskola.

— Felhívás beiratkozásra. —

Az aradi államilag segélyezett fa- és fémipari szakiskolában a beiratások szeptember hó 28-án (szerdán) délelőtt 8—12-ig és délután 3—6-ig az iparosház földszinti tanácstermében tartatnak.

Rendes tanulóknak fölvételnek beszegődött butor- s épület-asztalos, esztergályos, képfaragó, gép-, épület- és mulakatos tanulók ha legalább a közép vagy polgári iskola két osztályát vagy az elemi iskola hatodik, illetve az alsófokú ipariskola harmadik osztályát sikeresen elvégezték, vagy ezeknek megfelelő fölvételi vizagát tesznek le.

Rendkívüli tanulóknak fölvételnek a kevesebb előképzettséggel bíró segédek és tanulók is, de ezek csak egyes tárgyakat hallgathatnak.

Beiratáskor minden növendék tartozik bemutatni keresztlevelét, iskolai bizonyítványát, himlő elleni beoltásról szóló bizonyítványát a tanonczszerződését.

A rendes tanulók fölvételi-díjat és tandíjat nem fizetnek, de tartoznak magukat, az iskolában szükséges tanszerrel ellátni.

A mester urat kérjük, hogy tanulóit beiratásánál lehetőleg jelen lenni sziveskedjenek és erre a tanuló szülőjét esetleg gyámját is fölkérjük.

A fa- és fémipari szakiskolával kapcsolatosan Arad szab. kir. város az iparos segédek számára esti tanfolyam szakrajz iskolát állított fet. Ez iskola hallgatója lehet mindazon segéd, ki első sorban a fa vagy fémipari szakban másodsorban olyan ipari szakban dolgozik, hol a kép fontossággal bír.

A szakrajziskolában a beiratások szeptember hó 25-én és október hó 2-án mindenkor délután 4—6-ig az iparosház földszinti tanácstermében tartatnak.

Az iskola felügyelő-bizottságának határozata folytán a szakrajziskolába lépő minden egyes segéd 1 frt beiratási és az egész tanévre 1 frt tandíj fizet, ezenkívül tartozik magát, az iskolában szükséges tanszerrel ellátni.

A fa- és fémipari szakiskola és az ezzel kapcsolatos ipari szakrajziskola igazgatósága.

Időjárás a mai napra.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

Szeptember 23.

Változó felhőzet.

Helyenként csapadék.

Zivatarok.

HIREK.

Szeptember 23. Péntek. Róm. kath. naptár: Lina — Protestáns naptár: Tekla. — Görög-keleti naptár (szeptember 11.): Teodora. — A nap két 5 óra 50 perczkor, nyugszik 5 óra 54 perczkor.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van kedden és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: polgári iskola földszint.

Szeptember 25. Desseffy megyés püspök Aradon bérnál.

Szeptember 26. Katonai lóvásár Aradon.

Szeptember 27. Barabás-Baráth sajtópör tárgyalása. Október 10. Aradmegye őszi évnegyedes közgyűlése délelőtt 9 órakor.

— Személyi hír Molnár István orsz. gyűmölcsészeti miniszteri biztos tegnap Aradra érkezett hogy részt vegyen a tanítóegylet mai közgyűlésen.

— Aradmegye közgyűlése Aradmegye köztörvényhatósági bizottsága őszi évnegyedes közgyűlést október 10-én délelőtt 9 órakor tartja. Ezen az ülésen állapítják meg a

vármegye jövő évi költségvetését tárgyalják a tisztviselők és alkalmazottak fizetésével és a kérdés, az utfenntartási előirányzatot, különféle pótdok kivétési kulcsát stb.

— **Kérelem Aradváros közönségéhez.** Meltóságos Dessewffy Sándor ur megyés püspökünk a bérálás szentségének kiosztása végett f. hó 24-én délután, 4 órakor a Temesvár felől jövő vonattal városunkba fog érkezni, a vasuti indóháztól a fogadó bizottság kíséretében a fő-ut és Andrassy-téren keresztül vonulva a minorita atyák templomába fog menni. Hogy fogadtatása méltó legyen Arad városához s hogy szeretett püspökünk iránti tiszteletünk és ragaszkodásunknak megtisztelő látogatása alkalmából kifejezést adjunk, azon kérelemmel fordulok Arad város tisztelt közönségéhez, hogy fent jelzett időben házaikat és házaik ablakait lehetőleg feldiszitve méltóságos vendégünk itt tartózkodása alatt feldiszitve tartani sziveskedjék. Tisztelettel S a r i o t Domokos, főkapitány.

— **Vámszedési jog hosszabítása.** Arad vármegye törvényhatósága által a talpasi Köröshidon gyakorolt vámszedési jogot a kereskedelemügyi miniszter e hó 16-iki rendeletével további 10 évre meghosszabította.

— **Leszámolás a telepesekkel.** W e k e r l e pénzügyminiszter husz pénzügyminiszteri tisztviselőt küldött ki, hogy a csanádmegyei telepesekkel számoljon le, a kik mint jeleztük — már meg érkeztek Aradra. A pénzügyminiszter az elszámolás vezetésével Szigeti Elek miniszteri számvizsgálót, Nyirák Ede, Palugyay Sándor miniszteri számtanácsosokat Tiborczy miniszteri osztálytanácsost valamint 10 miniszteri számtisztet bizott meg, kik azon tanácskoztak, hogy a leszámolást milyen sorrendben kezdjék meg. Bekérték az aradi adóhivatali főkönyveket, melyeket magukkal kivisznek az egyes községekbe, hogy a nyugtákkal összehasonlíthassák és a többleteket visszatalványozzák. A leszámolás körülbelül két hónapot vesz igénybe. A pénzügyminiszter a leszámolás után fogja megállapítani, hogy az egyes telepeseknek jövőre milyen kedvezményeket adhat a tartozások törlesztésére nézve. A befizetések pedig nem az adóhivatalok útján, hanem az aradi jószágigazgatóság útján fognak történni.

— **Dessewffy püspök tiszteletére a város által hetfőn déli 2-órákor adandó bankettre a már közlötteken kívül előjegyezhetni még Krispin József kereskedésében.**

— **Október 6.** Az ujonnan alakult „K e g y e l e t b i z o t t s á g”, mely az október 6-iki emlékünnepe rendezésére most szervezkedett állandóan, ma délután 5 órakor ülést tart a kereskedelmi- és iparkamara helyiségében.

— **Alkudozás a miniszterrel.** M. P é c s k a község és Makó város erősen alkudoznak W e k e r l e miniszterrel a regále jog megváltása iránt. Pécska 12.000 forintot ajánlott, míg a miniszter 42.000 frtot kér; Makón pedig azt hiszik, hogy es a jog, tekintve a vékony szüretet és kevés bort, 66.000 frttal eléggé meg lesz fizetve és sehogy sem éri meg a 82.000 frtot, mely összeget a pénzügyminiszter követel.

— **Az önkénytesek vizsgájának eredménye.** Mint értesülünk, a Nagyváradon tiszti vizsgát tett 38 aradi közhadseregbeli önkénytes közül h a r m i n c ö t sikerrel kiállotta a vizsgát, h á r e m pedig második évi szolgálatot teljesít. A vizsgát sikerrel letették. Aczél Vilmos, Adám György, Andrányi Gusztáv, Barka Richard, Bilkei Alajos, Burger Lipót, Dusbaba Vilmos, Frank Mihály, Fleischacker Hugo, Glück Emanuel, Hady Antal, Hoffer Sándor, Holozér József, Horváth Pál, Jelinek József, Kádas Tihamér, Kemmer Adám, Kende Arthur, Krepil Jakab, Krausz Gyula, Kotozián Emil, Lantz Károly, Meier Otto, Niederhauser

Gyula. Öry Aladár, Reicher József, Schmiedt Bálint, Stein Zsigmond, Szalay Imre és Károly, Szathmáry Géza, Tormay Dezső, Vannay János, Vaniss Dezső, Velcsov Géza.

— **Felszentelés.** D e s s e w f f y Sándor csanád megye püspök áldozására szentelte Raskó Sándor aradi illetőségű végzett teológust. Az új pap első miséjét szerdán reggel mondja a gy o r o k i rom. kat. templomban.

— **Berukkoló önkénytesek.** Október hó 1-én arad háziezredéhez a következő egyéves önkénytesek vonulnak be: Haty Adolf, Hofbauer János, Pekár Károly, Szekula Traján, Eliás Simon, Lehr Vilmos, Neuman. Alfréd, Kárász Elemér, Rétháti Kövér Lajos, Volter János, Lengyel Gábor, Deller Simon, Hehs Béla, Rozár Kálmán, Rosenthal Ede, Pollák Lajos, Darányi János, Winkler József, Iby Dénes, Rosenthal Hugó, Kvatz János, Klein Armin, Szigethy Antal, Deniflé Pál, Sugár Lajos, Iszpranyik N, Hödl Alajos. Klein Emmánuel, Hemmen János, Köpf János, Adler Andor Samuel, Schäfer István, Edl Gyula.

— **Dolgozik az Iparhatóság.** Arad város kapitányi hivatala, mint I fokú iparhatóság a jövő hét folyamán több ipari engedélyezés ügyében fog helyszíni tárgyalásokat fogantatítani.

— **„Októbernek elsején be kell rukkolni!”** Mindössze egy hét választja el a berukkolástól a rekrutákat, akik hangos nótázással bucsuznak most a civilizáltól. Olyan jó sorsuk van: az apjuk meg az anyjuk vigyáz a gyerekekre, kedvében jár, megtesz mindent, a mit kíván, hiszen három hosszú évig nem fogják látni a fiút mert „októbernek elsején be kell rukkolni!” Egészen új, eddig teljesen ismeretlen világba lép, ahol mindent parancsszóra kell megtennie. Akkor kel fel, amikor megparancsolják neki, akkor fekszik le, mikor trombitaszóval jelt adnak neki erre, tisztit, jár-ke, fordul, eszik, mindent, mindent parancsszóra tesz. Kezdetben nehezére esik a dolog s bizonyára eleinte sokszor nedves lesz a kemény párna a reá hullott könyektől. De később megszokja a parancsot, beletörődik mindenbe és rövid három hónap alatt ő is olyan jó katona lesz, mint a többi, mint a régiek.

— **A „Neptun” Marosfürdő mindaddig míg az idő kedvező, a fürdő közönség részére nyitva tartatik. A s i g a z g a t ó s á g.**

— **Temesmegyei nábobok.** Temesmegye igazgató választmánya összeállította már a vármegye legtöbb adót fizetőinek 1893. évre érvényes névjegyzékét. E névjegyzék szerint a vármegye legnagyobb adófizetője Z e l e n s z k y Róbert grf 14.604 frttal; utána követi F é g e r Ferencc 8883 frttal. A 300-ik virilista H r u z e g Béla ujaradi takarékpénztár igazgató, a ki 265 frt 61 kr. adót fizet.

— **Aradi szociálista Amerikában.** Említetük, hogy K o h n Vilmos nyomdászsegédet az aradi ügyesség körözteti, mert megugrott szociálista tüzelmeiért reá rótt 2 havi togházbüntetése elől. Most arról értesülünk, hogy Kohn Vilmos két hét előtt Hamburgból levelet irt G r u b e r N nevű rokonyának Zsigmonházára melyben jelzi hogy Amerikában vitorlázik.

— **Boszuálló fűtő.** A vasuti történetek között ritkítja párját az a botrányos eset, mely, mint a nagyvárad „Szabadság” írja, pár nap előtt az érmihályfalvai vonalon, Biharon tul, nyílt pályán lejátszódtott. A vonat fűtője haragosa volt a gépésznek és ezért úgy boszulta meg magát ellenfelén, hogy utközben leitatta és a gépet úgy fűtötte, hogy Biharon tul a vonatot hirtelen meg kellett állítani. Amint a vonat megállott az utasok tudakozódni kezdtek, mi baj történt. A fűtő teljes nyugalommal jelentette ki, hogy a gép megrepedt és nem lehet az utat tovább folytatni. Az utasok rémulve ugráltak ki a kupékból és csak akkor nyugodtak bele sorsukba, midőn vállalkozott közülök egy, ki a katasztrófát a bihari állomásfőnökkel közölte, Biharról azután sürgönyöztek Nagyváradra, ahonnan a fűtőház főnöke egy gőzmozdonyral kiment a helyszínére. A vizsgálat kiderítette, hogy a mozdonyvezető leitatta magát a sárga földig, azaz a mozdony talpzatáig és a fűtő boszujának az áldozata. Legkisebb baja volt a gépnek vagyis nem volt eléggé befűtve. Mind amellett a közönség nem volt hajlandó a kompromittált mozdonyra bizni az életét és az utánuk hozott gépet csatolták a vonathoz. A másikon

hazaszállították a berugott gépész és a boszuálló fűtőt.

— **Hitelképes kutya.** Arad megye egyik községéből írják lapunknak a következő hihetetlenül hangzó, de minden esetre érdekes történetet: Ez előtt körülbelül négy esztendeje Selmecz vidéken vadászván, az ottani főerdésztől egy minden tekintetben alaposan dresszírozott fiatal vizsla kutyát vettem. Kutya-tudományai közül felemlítést érdemel, hogy feleségem mindennap egy kosárt tett a szájába, abba öt krajczárt beledobott, a kutya a pékhez szaladt és hozott a reggelhez a pénzért három darab süteményt. Ezt ő hűsége senkinek óta gyakorolta. A mult vasárnap mint az faluhelyen szokás — a nagy korcsmába mentem hűsítő árpalóra, a hol is rendszeren a falubeli kaputos emberek összejönnek. A mint beléptem és helyet foglaltam, feltűnt nekem, hogy a pék hosszas kerülgetés után suttogva tudomasomra hozza. hogy a mult hónapról az összes sütemény árával tartozom. En ezen kijelentés által meglepva, mondtam, hogy úgy mint eddig, a vadászkutyám a mult hónapban is mindennap elvitte a sütemény árát. Ezen új tartozásnak eredetét és relytelenségét az egész asztaltársaságnak elmondtam. Erre felkel a falu hentes és jóízűen elmeséli, hogy a legjobb kundschafja az én vizslám, mert minden reggel beállított hozzám a sütemény árával és vett a készpénzért „s a l f a l á d é t”, sőt még megjegyzni, a hónap utoljára — mint es már szokás az állandó vevők lekenyerezésére — még egy megromlott diennő sajtjal is megajándékozta. Innen szarvaszott tehát a kifüzetetlen péksámla a kutyám a hentesnél készpénzre, a péknél pedig hitelbe vásárolt. Szerehányást tettem a péknek, hogy nagyon jól tudta, hogy mindennap évek óta készpénzért vásároltam, feltűnhetett volna neki a hitelezés. A pék erre kijentette, hogy nem tűnt fel neki, mert minden üzlet alapja a hitel és minden állandó lakos és a d ó f i z e t ő ezen kedvezményben részesül. Előtt nem is hitelezett volna, de mivel az ebadó életbe lépett a vizslám üzletében a nyakába akasztott ebbárczával jelent meg és igazolta, hogy rendes adófizető, a hitelképesség ellen kifogást nem tehetett. Ezen kijelentése és kutyám alattomosága az egész társaságot vig kacajra hangoltá és nekem egy havi péksámlát kellett fizetnem az új polgárért.

— **Uj kávéház.** M e y e r József a temesvári „Koronaherceg” szálloda bérlője fényes kávéházat nyit november 1-én Aradon a Neuman-palotában. Iparengedély iránti kérvényét tegnap nyújtotta be a kapitányi hivatalhoz.

— **Agyonvert rokon.** Véres esemény tartja igazottságban a krasóvármegyei Komorisztye község lakosságát, a hol B o t t o s János gazdamebert a bátya B o t t o s György kapuja előtt agyonverve találták egyik közelmúlt éjjel. A csendőrség által megindított vizsgálat kiderítette, hogy a tettes a meggyilkolt unokaöccse. Bottos Damaszkin. János bátyja garázda, korhely ember volt, a ki a vagyonát elitta s csak öt hold földje volt már egykori birtokából. A családja azt akarta, hogy ezt az öt hold földet vegye át a bátyja s ennek fejében tartsa el őket. János e miatt veszekedett is velök s a gyilkosság napján meg is verte a bátyja fiának, Damaszkinnek a feleségét, Leit. Az aszony kiment a szilvásban dolgozó urához s panaszt tett nála. Damaszkin nyugodtan dolgozott a szilvásban estig, akkor hasament s a házuk tágas udvarán az apjával együtt pélinkafőzéshez fogott. Ekkor lármázva ott ment el a házuk előtt Bottos János részeg s egy köben fölbukva, ott elaludt a földön. Damaszkin kiment, agyonverte, bejött s fűste tovább a pálinkát. Másnap elfogták a csendőrök.

— **Országos és hetivásárok Arad megyében.** (Folytatás a legújabb miniszteriröndetből.) R a d n a, áld. csütörtököt és ó-naptár szerinti okt. 6. megelőző pénteken. Szombaton hetivásár. — S e p r ő s, máj. 1-ét és nov. 20-át megelőző vasárnapokon. Szombaton hetivásár. — S i l i n g y i a, máj. 25., okt. 2. és december 13-át követő vasárnapokon. Kedden hetivásár. — S i m á n d, febr. 13., máj 13. szept. 13. napját magában foglaló hetekben eső vasárnap. Pénteken hetivásár. — S i m o n a f a l v a minden szombaton egy állatfelhajtással egybekötött hetivásár. — S o b o r s i n, febr. 14., máj. 13., aug. 18., decz. 3. Csütörtökön hetivásár. — S z e m l a k, „Judicza” vasárnap előtt két héttel és ó-nap. szerinti Péter és Pál előtt két héttel vasárnapon és hétfőn, okt. harmadik vasárnapján és a rá következő hétfőn. Kedden hetivásár. — U j - S z e n t - A n n a febr. 2., jul. 26., nov. 11. Ez utóbbi vásár, ha

határnapja nem esik vasárnapra vagy hétfőre, a következő vasárnapon tartatik.

A meglopott mintakert Az aradi dohány mintakert pajtájából a jó minap egy lögyapotos Flobertpuska, tegnap előtt meg egy érdekes kétsővű Lankaszer-fegyver tűnt el nyomtalanul. A kihágási bíróság megindította a nyomozást, mely nemcsak a kívánt eredményre vezetett, a mennyiben a fegyvereket S. E. dohányfőkertész lakása közelében elásva megtalálta, — hanem a nyomozat folytán Szentleányfalván azt a felfedezést is tette, hogy a mintaképen alkalmazott éjjeli örök alaposan megdézsmálták a dohánytermést. A hármas lopás tetteseit átkísérik a járásbíróhoz.

Rituális kikösségi kísérletről beszélnek Makón már t. i. azok, kik az ilyesmit elhiszik. Egy 6 éves fiúról van szó, a kit egy zsidó aszony behitt házához az Eötvös-utcára nyíló kapuján s elküldött tejért a másik utcára nyíló kapun. Addig az első kaput bezárta s innen a rémes gyanu, mely még a fiu ép előkerülésével is beszéd tárgya.

Elcsereít kalap. Ason urat, ki a mult hét valamelyik napján Gruber Sándor Andrástéri fodrászüzletében új kalapot, B. M. jellel ellátott kalapjával kicserélté, felkérem annak nevezett üzletben való visszaadására, hol saját kalapját is átveheti.

Pályázatok. A nyiregházai pénzügyigazgatóság számvevő osztályánál III. osztályú számtani állásra 14 nap alatt. Postamesteri állásra tisztii szerződés mellett, Nemes-Csóban (Vasvármegye) 8 hét alatt. A dunaszerdahelyi adóhivatalnál II. osztályú adóügyi állásra 14 nap alatt. A negyenyedi adóhivatalnál adóellenőri állásra 2 hét alatt. A budapesti itélőtábla kerületében 1. joggyakornoki állásra 15 nap alatt. A silahi ügyészségnél alügyési állásra október 5. A vácsi fegyintézetnél főfegyéri állásra október 25. A lugosi erdőgazgatóság kerületében 3 III. osztályú erdőgyakornoki állásra október 5.

Hymen.

Klep Gusztáv fiatal kereskedő oltárhoz vezette Lippán Baszler József ottani kereskedő szép leányát, Gizella kisasszonyt.

Rétháti Kovacsics László. tomesrékai járási szolgabíró a hó 26-én vezető oltárhoz a micskei pusztán Semosy András földbirtoke bájos leányát, Alma kisasszonyt.

Színház.

A bérlét aláírások örvendetesen folynak a pénztárban, e szerint előre látható a bérlét nagyobbak ígérkeznek mint tavaly volt mert nagyon sok új előjegyző csatlakozott már is az aláíráshoz. A régi bérlők pedig kik még a vidéken vannak, nagy részt levélben intézkedtek tavalyi helyök megtartására. A vidéken nyaraló régi bérlőket felhívjuk, hogy meg ne feledkezzenek szeptember 26-ig bérléteket rendezni, mert azután másoknak lesznek a helyek kiszolgáltatva; elég levélben tenni a megrendelést. Czim: „Színházi pénztár.” Szeptember 27-én minden régi és új bérlő neve közöltetni fog a helyi lapokban. Ennek kapcsán határozottan kinyilatkoztatathatjuk, hogy Gergely József tenorista is szerződött van, s általában a szintársulat a vidék legjobb erőiből van össze válogatva. A műsor a főváros mindkét színháznak repertoírjából fog állani és minden újdonság bérléteben adatik. Ujból felhívjuk közönségünket a bérlét tömeges aláírásokra.

A nagyváradai szezon vége. A nagyváradai szinkörben még csak 5 előadás lesz. Bemutatja még a társulat a „Valeni nász,” „Agglegények” újdonságokat, „Pajkos diákok” operettet. Szerdán lesz az utolsó előadás a karaszemélyzet jutalomjátékára.

Törvénytörvény.

Agyonlőtt tolvaj. Kezermesen Kreuzberg Sándor odavaló lakos kertjébe sokszor bepalánkoltak a tolvajok. Ottagu suhanczárság volt ez, amely igen nagy előszeretettel lopkodta a szőlőt. Egy este, mikor öten ismét a kertben garázdálkodtak s egy, Sipák József nevű, a kerítésen kívül őrt állt, revolverlővé dördül el s Sipák halva rogy össze. A lövést Kreuzberger tette, aki ugyan ezt az egész per folyamán s a végtárgyalás alatt is tagadta. Terhelő tanuk vallomása folytán a törvénytörvény beigazolva látta a vádat s

Kreuzbergert gondatlanságból okozott emberölésért hathavi fogházra ítélte. A kerttolvajok apró 6—12 napos büntetéseket kaptak.

Táviratok.

Reiszig kinevezése.

Budapest, szeptember 22. (Saj. tud. táv.) A király Reiszig főispánt államtitkárrá kinevezte a kereskedelmi miniszteriumhoz.

Kossuth—Jókai—Szapáry.

Budapest, szeptember 22. (Saj. tud. táv.) A „Magyar Hírlap” azt írja, hogy a „Nemzet” a Kossuth-jubileum alkalmából Jókai cikket irt, melyet Szapáry eltiltott s így a „Nemzet” nem adott ki. Ez valótlanság. Jókait először a „Nemzet” nem szólította fel, hogy írjon, másodsor Szapáry nem tiltotta be. Amit a nemzet meg is czáfol.

Kolera.

Budapest, szept. 22. Saj. tud. táv.) A tegnapi kolera-tünetek között megbetegedett és olyan nagy hühót keltett Csikosné már jobban van s Gerlány orvos megállapította, hogy gyomor- és bélhurtról van szó, amely pár napi ápolás után elmulik.

Berlin, szept. 22. (Saj. tud. táv.) Ma éjjel egy ember ázsiai kolerában halt meg. A lazarethben elhelyezett 73 beteg közül tizenhárom betegen ázsiai kolerát konstataáltak.

A német császár Bécsben.

Bécs, szept. 22. (Saj. tud. táv.) Vilmos császár néhány napra terjedő látogatást szándékozik tenni a királynál Bécsben. A német császár 9-én este vagy 10-én reggel érkeznek Bécsbe.

A köztársaság ünnepe.

Páris, szept. 22. (Saj. tud. táv.) A köztársaság mai évszázados ünnepe alkalmából a város díszítése csak mérsékelt arányokat mutat. A párisiak jó nagy része elutazott a városból.

A francia parlamenti viszonyok.

Páris, szeptember 22. (Saj. tud. táv.) Goblet volt miniszterelnök az I. kerület radikális szocialista párti végrehajtó bizottsága által adott dunchnál nagyjelentőségű politikai beszédet tartott, melyben behatóan toglalkozott a parlamenti viszonyokkal és a jövő feladataival. A jelenlegi kormányrendszer — ugymond — kérdésen kívül áll; ez azonban még nem jelent, hogy régi ellenfeleink teljesen felhagytak politikájukkal; hiszen látjuk, hogy a konzervatívok, akik hozzánk csatlakoztak, a köztársaságból konzervatív és klerikális köztársaságot akarnak csinálni, holott a köztársaságnak kell, hogy szabadelvű és folyton előrehaladó legyen és az maradjon. A mult már nem jön tekintetbe; a jelenlegi törvényhozástól sincs már mit várnunk, a jövő választások fogják mutatni, vajjon a köztársaság képes-e, kötelességeit teljesíteni. Mindenekelőtt szükséges egy átalakulás, mely a kizárólag a felsőbb osztályokra nézve előnyös kormányt szabadelvű és demokrata kormányvá átvaltoztatni hivatva legyen. Nem szabad félreismerni, mily nehézségekbe és küzdelmekbe kerül, míg e czélt elérjük. Új forradalom előtt állunk, hogy erőszakal-e, vagy pedig békés uton, a köztár-

sági kormány ellen avagy pedig az ő támogatásával a maga részére és saját vezetése alatt menjen-e végbe, ez oly kérdés, melyet ezen kormány talán szerencsésebben fog megoldani, mint elődei, ha a mozgalom élére állani tudna.

Világ sztrájk.

Marseille, szept. 22. (Saj. tud. táv.) A gyári munkások kongresszusa elvben elfogadta az általános világ sztrájk eszméjét. A munkatözsdek a tervezetet a nemzetközi kongresszus elé fogják terjeszteni, és elfogadása iránt a jövő évi május 1-én fognak a munkások határozni.

Közgazdaság.

A szegedi Mihály-napi vásárt. az idén a rendes szokástól eltérőleg október 7-től 15-ig tartatik meg.

Szecsőzlet.

— Szeptember 22. —

Mai jegyzéseink: Készárd nagyban nyers szecső 62.—, kicsinyben 52.50 hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 25 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatözsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításaai. —

Budapest, szept. 22. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánási	szilárd	7.45—8.15
	tiszavidéki	„	7.55—8.25
	pestvidéki	„	7.50—8.20
	fehértalmú	„	7.55—8.25
Rozs	—	lanyha	6.45—6.80
Arpa	takarmány	lanyha	5.30—5.50
	égetni való	„	5.70—6.30
Zab	—	lanyha	5.45—5.75
Tengeri	bánási	szilárd	4.95—4.90
	másnemű	„	4.80—4.85
Káposzta-repcze	—	szilárd	11.30—11.50
Köles	—	csend.	4.—4.75
Buza	tavaszi	szilárd	7.46—7.48
	junius 1892	„	7.84—7.86
Tengeri	máj.-jun. 1892	szilárd	—
	szept.-okt. 1891	„	5.19—5.20
Zab	Bpest sz. tavaszi	szilárd	5.39—5.41
	„ „ „ őszre	„	5.62—5.64
Káposzta-repcze	aug.-szept. 1891	szilárd	11.70—11.80

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktözsden

Budapest, 1892. szeptember 22.

Magyar nyereséjsorsjegy-kölcson	144.50
Tiszasszabályozási és szegedi sorsjegy	138.50
Osztrák járadék papírban	96.50
Osztrák járadék ezüstben	96.25
Osztrák járadék aranyban	115.50
1800-ki államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészevény	995.—
Magyar hitelbankrészevény	357.—
Osztrák hitelintézet részevény	311.60
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.68
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.50
Német birodalmi márka	58.75
London	119.70
20 márkás arany	11.75

Idegének névsora Aradon.

— Szeptember 22. —

Fehér Kereszt szálloda: Kutnautz J. technikus, Budapest. Geiger Elíz magánzó, Lugos. Gottesmann Raoul felügyelő, Budapest. Wagner Adolf magánzó, Józsaárhely. Zimmermann József tanító és leánya.

Vass szálloda: Br. Wasmer Adolf birtokos, Bánbogyos. Balajthy Kálmán hivatalnok, Budapest. Fidler Lajos hivatalnok, Budapest. Gáll László hivatalnok, Budapest. Boda Zsigmond hivatalnok, Budapest.

Nádor szálloda: Cosmia Mária lelkész, Belényes. Molnár Antal tanító, Szepárdiget. Króna A. kereskedő, Prága.

Három Király szálloda: Szekula Traján lelkész, Világos. Hofmann Gottlieb kereskedő, Budapest. Neumann János tanító, Almás-Kamarás. Bosnyák Imre birtokos, Holdmezés. Páll Sándorné birtokos neje, Tómpa. Krausz Jakab tanító, Világos. Posevits N. postamester, Berzova. Erling N. tanító, Elek. Vázi József tanító, Nagykamarás. Bajosi László jegyző, Kunágota. Csiki N. segédjegyző, Simánd.

Felbőrszerkesztő: Vászárhelyi Béla.

37062 | I. sz.

721. 1—3.

M. kir. államvasutak bpest-dunabalti üztv.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üztv. az alábbi táblázatban foglalt anyagokat jöv. 1893. évi január hó 1-től egy, esetleg — a kőolajat kivéve — három évre vagyis 1895. év végéig biztosítani kívánja és ezen anyagok szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet:

Anyag-lajstrom	Tárgy	Egység	Egy évi szükséglet	Jegyzet	
					össztétel
szám					
IV.	4	Csepű	q.	220	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	8	Faggyu	"	20	
"	23	Jutefonal	"	220	Két-két üvegben egy-egy kilogramm küldendő be minta gyanánt
"	38	Kőolaj	"	1200	
"	52	Tisztító ásvány-olaj	"	70	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	57	Henger kenő olaj	"	15	
"	67	Felpárolt ásvány-olaj	"	700	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
"	69	Lepárolatlan vulcan-olaj	"	800	
"	71	Lepárolt ásvány-olaj	"	650	Két-két csomagban egy-egy kg. küldendő be minta gyanánt
XIII.	44	Tisztított kender	"	50	
"	164	Rézgálics	"	65	

A fentebbi táblázatban foglalt mennyiségek csak a megközelítő évi előirányzatot képezik, ennél fogva az üztv. fenntartja magának azon jogot, hogy a kirótt mennyiségnél egynegyeddel többet vagy kevesebbet is szállíttathasson. A szállítások a 129381 | 91 szám alatti általános és a fentebbi anyagokra vonatkozó különleges szállítási feltételek alapján eszközölendők.

Ezen feltételek a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltár beszerzési szakosztályánál (Andrássy-ut 73. sz. II. em.) vagy pedig az üztv. általános osztályánál (anyag és leltárbeszerzés Budapest, VI. Teréz-körút 62. sz. I. em. 9. ajtó szám) a hivatalos órákban naponként megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a budapesti nyomtatványtárnál posta útján is megszerezhetők, meg egyezvén hogy a különleges szállítási feltételekért 15 kr. az általános feltételekért pedig 25 fizetendő.

Mindegyik ajánlóról feltételeztetik, hogy az illető szállítási feltételeket ismeri és egész terjedelmükben elfogadja.

Az üztv. fenntartja magának a jogot hogy addig is, míg az ajánlatok felett döntőleg határozza, egyes ajánlkozóknál az ajánlati árban megrendeléseket tehessen.

Az illető ajánlók ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek, a nélkül azonban, hogy ebből folyólag valamely anyag szállításának átengedését követelhetnék.

Mindegyik ajánló tartozik az általános feltételek 3. §-a értelmében ajánlatával az e felett hozandó határozatig kötelezettségben maradni, olyképen hogy ajánlattevő — ha az ellenkezőt ajánlatában világosan ki nem köti — ajánlata fölötti határozathozatalig, azon ajánlattevő pedig, kinek ajánlata elfogadott, elfogadott ajánlata alapján a szerződés megkötéséig felelős marad.

Az ajánlatban minden kétséget kizáró módon megnevezendő azon gyár vagy termelési hely, hol az ajánlott anyag készítetteti vagy termeltetni fog és fenntartja magának az üztv. az azt a jogot, hogy kiküldött közgei által erről bármikor meggyőződést szereshessen.

Mindazon czégek melyek a magy. kir. államvasutakkal szállítási viszonyban mindaddig nem állottak, tartoznak szállítóképeségüket és megbízhatóságukat igazoló kereskedelmi kamarai bizonyítványt az ajánlathoz csatolni.

Minden ajánlott czikkre nézve világosan megemlítendő hogy hazai vagy külföldi gyártmány avagy termelék-e, illetőleg vajlon hazai vagy külföldi származásu nyers anyagból készült-e?

Az anyagok származását ajánlattevő azon hazai kereskedelmi és iparkamara által kiállítandó bizonyítvánnyal tartozik igazolni, melynek kerületében a termelési vagy gyártási hely fekszik.

Mindegyik szállító köteles a munkaképtelenné vált, vagy elhalt és nyugdíjigényre nem jogosított magy. kir. államvasuti alkalmazottak illetőleg azok családtagjai segélyezésére létesített alaphoz szállításai után érdembe hozandó összegek 1°/₁₀₀ (egy tized) százalékával hozzájárulni, mely járulék a számlák kifizetése alkalmával levonásba fog hozatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve ezen külcimmal:

«Ajánlat 37062 | 92 számhoz» 1892. évi október hó 25. napján déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üztv. I. általános osztályának vezetőjénél nyújtandók be, vagy hozzá posta útján küldendők be.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1892. október hó 24-én déli 12 óráig a budapest-dunabalti üztv. gyűjtő pénztáránál (VI. Teréz-körút 62. sz. a.) leteendő.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tizennégy napnál nem régiebb utolsó árfolyam szerint, de sohasem a névértéken felül számíttatnak.

Az ajánlatban a megtörtént letét megemlített, az arról nyert letéti elismervény azonban az ajánlathoz nem csatolandó.

Az ajánlati árak a táblázatban kitüntetett egységek szerint tisztán és olvashatban számban és betűkben kiírva és esetleg vámmmentve a magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üztv. határozottan megnevezendő állomásra teendők, kikötöttik azonban hogy az átvétel kizárólag a budapest-nyugoti szertárban történjék és az anyagok szállító által a megrendelés alkalmával említett szertár czime alatt adassanak fel.

Ezen feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek, vagy táviratilag tételnek, ugyszintén oly ajánlatok, melyek lényeges részükből javításokat vagy vakarásokat mutatnak fel, végre melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, figyelembe vételre egyáltalán nem számíthatnak.

Az üztv. fenntartja magának a jogot hogy az ajánlók közt tekintet nélkül az arra szabadon választhasson, továbbá hogy az azok által ajánlott mennyiségből tetszés szerinti rész mennyiség szállítását is átengedhesse olyformán, hogy azok az ily részbeni szállítást is elfogadni köteleztetnek, hacsak ajánlatukban világosan ennek ellenkezőjét ki nem kötötték, és végre hogy e cél elérésre bármily más intézkedéseket is tehessen.

Budapest, 1892. szeptember hóban.

A magy. kir. államvasutak budapest-dunabalti üztv.

M. kir. államvasutak budapest-déli üztv. 23385. sz. 720 1—3

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Zimony állomásán 1893. évi február hó 1-től megüresedett vendég-lői üztv. ugyanazon naptól számított három évi időtartamra azaz 1896. évi február hó 1-ig terjedő bérlete iránt ezennel pályázat hirdetik, mely nyilvános tárgyaláson felbontandó ajánlatok útján döntetik el.

Minden ajánlatnak 50 kros bélyeggel ellátva és okmányokkal felszerelve kell lennie, a borítékra pedig a következő felirat irandó: «Ajánlat a m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő vendég-lői üztv. 23385. számhoz.»

Az ajánlatok borítékba zárva és lepecsételve 1892. évi november hó 3-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-déli üztv. titkári hivatalához czimezve posta útján térti vevény mellett nyújtandók be, bánatpénz fejében pedig 200 azaz kétszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a nevezett üztv. gyűjtőpénztáránál Budapesten 1892. november hó 2-án déli 12 óráig leteendő vagy posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régiebb utolsó s a névérték meg nem haladó napi árfolyam szerinti értékben számíttatnak.

A vendég-lői bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üztv. III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (külső keresepesi-ut II. emelet 25. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők miért is az ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magára nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadja.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételre nem fognak.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üztv. fenntartja magának azon jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre, szabadon választhasson.

Budapest, 1892. szeptember 15-én.

Az üztv.

110448. szám.

M. kir. államvasutak

Hirdetés.

(Eszaknémet-szorb forgalom.)

A berlini kir. vasutigazgatóság Görlitz állomásáról Belgrádba helyben és átmenetileg teherárunként szállítandó, saját kerekeiken futó vasuti személy és teherkocsikra folyó évi szeptember hó 1-től december hó végéig terjedő érvénybeli közvetlen mérsékelt díjtételek lépnek érvénybe, melyek a magy. kir. államvasutak igazgatóságánál valamint az összes köteleki pályánál megtudakolhatók.

Budapesten, 1892. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

M. kir. államvasutak Bpest-déli üztv.

23282 | 1892.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak budapest-déli üztv. az 1893. évben esetleg további 2 éven át saját vonalai részére szükséges kő-olaj, lepárolt ásvány kenő olaj, csepű, jutefonal, faggyu, ásvány hengerkenő olaj, vulcan olaj, tisztogató ásvány olaj, rézgálics és tisztított kender szállítását biztosítani óhajtván, ez iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi október hó 25-én déli 12 óráig benyújtandók, a bánatpénz pedig folyó évi október hó 24-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletes feltételek s a szállítandó mennyiségek valamennyi üztv. tőzsdéig megtekinthetők, illetve megtudhatók.

Ezen feltételek a budapest-déli üztv. (külső keresepesi-ut nyugdíjházacsoport 2. sz. ház) által díjtalanul kiszolgáltathatók, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek szintén megtekinthetők valamennyi üztv. tőzsdéig, ezek azonban csak a megállapított árak lefizetése mellett szereshetők meg a m. kir. államvasutak igazgatóságánál nyomtatványtáránál (Budapest, Andrássy-ut 73—75. sz.)

Az általános feltételek ára 25 kr., a különleges feltételeké 15 kr.

Budapest, 1892. szeptember hó.

Budapest-déli üztv.

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s közelében tart következő megbízható hatása szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az öt világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan eszerekből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs Az arcon mutatkozó májfoltok olizására a legalkalmasabb szer, mely szépít hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin A lábizzadás és feltörés ellen bizonyos hatású. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kiváló minőségű, dr. Szabó Gyula világhírű pinoszejéből. Ára 1 üvegnek 3 és 5 frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centilit. üveg 1 frt.

Pepsinbor 25% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, vörösfehér és sárga színben. Egy ki 2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertya-fényű. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 percig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor (Fekete vagy violaszínben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere Mindenféle eredetű rheumás és csuszos fájdalmak ellen igen hirtelen és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora Mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenem gyógyszernek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvizsgálatra megbízásunk elfogadjatik és lelkiismeretesen teljesítetnek.

502-11*

1208 | 1892. k. h.

716. 3-3.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város területén a kurticsi út melletti nagy legelőre járó csordában levő 160 drb. tehén közül 9 drbon a ragadós száj- és körömfájás állatorvosilag megállapított, s miután a megbetegült marhák 4 különböző helyen fekvő udvarból valók, a t. polgármesteri hivatal, mint II. fokú állategészségügyi hatóság 1845/1892 sz. a. kelt határozatával a kórt járványos jellegűnek kimondotta, minek folytán az 1888. évi VII. t.-cz. foganatosítására 40000/888 sz. a. kibocsátott magas miniszteri rendelet 211 és következő §§-ai alapján a következő óv és körelojtási szabályok rendeltetnek el.

1. A kurticsi út mellett fekvő nagy legelőbeli csordába járó tehének, mint fertőzőségről gyanúsaknak, valamint oly jármos ökröknek, melyek száj- és körömfájásban szenvedő tehénekekkel egy istállóban, illetve egy udvarban állanak, istállózása elrendeltetik, oly ökrökkel azonban, melyeket a városi állatorvosok a járványos betegségtől menteseknek találnak és fertőző állatokkal érintkezésben nincsenek a város határában a fuvarozás vagy mezei munkák végzése megengedtetik, de ezeknek is a város határából való kihajtása büntetés terhe mellett tiltatik.

A beteg vagy gyanús állat tulajdonosa közvetlen szomszédai állatainak istállózása szinte elrendeltetik.

Az említett pontok alatti állatok számára marhalevelek kiadása megtiltatik, az illető tulajdonosok felhivatnak, hogy a birtokukban lévő marhaleveleket a kapitányi hivatalnak megőrzés végett haladéktalanul szolgáltatassék át.

Az állatok tulajdo iosai tartoznak állataikat a legnagyobb figyelemmel gondozni, ha azokon betegülést vesznek észre, azt azonnal a kapitányi hivatalnál bejelenteni, ha valamely állat elhullott, a hullát ott, ahon elhullott, őriztetni, attól embereket és állatokat távol tartani, míg az első fokú hatóság megérkezik.

2. Az elzárt istállókból vagy helyekről csak az I. fokú hatóság engedélye mellett és csak közvetlen levágás céljából vihetők ki állatok akkor, ha a levágás helyére való szállításhoz a ragály aanyag elhurcolásának veszélye ki van zárva.

3. Elzárt udvarokból szálas takarmányféle, alomszalma, a betegség tartama alatt egyáltalán nem, trágya pedig a városi állatorvos utasítása szerint foganatosítandó fertőtlenítés után lovas kocsikkal és közvetlenül a szántóföldre lovas fogatokkal alászántás céljából szállítható.

Ezen eljárás kiterjed ugyanazon udvarban levő szarvasmarhákra, juhokra, kecskékre és sertésekre is.

4. Az egész község hasított körmű állatainak, u. m. szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertéseknek egymással való érintkezése és a határból kihajtása, valamint takarmányfélenek és trágyának a határból kiszállítása betiltatik.

Marhalevelek csak lovakra állíthatók ki. A városba vezető utakra örök állíthatnak ki a végből, hogy állatokat (lovak kivételével) a városon át ne bocsássanak, hanem oly utra tereljenek, melyen a község elkerülhető. A tulajdonos határozott kívánságára a város határába bocsájtott hasított körmű állatok azonban a zár tartama alatt a város területéről ki nem bocsájtathatók.

5. A ragadózó száj és körömfájásnak járványa hatóságilag történt megállapításáról a szomszédközségek táviratilag értesítetnek.

6. A városi állatorvosok utasítatnak, hogy az összes marhaállományt figyelemmel megvizsgálják és a járvány állásáról hetenkint járványtáblát terjesszenek be.

A száj és körömfájásban szenvedő állatok tejét forgalomba hozni és felhasználni a törvény által tiltva lévén, a hatóság intézkedett, hogy csak teljesen egészséges állatok teje hozassék forgalomba; nagyobb biztonság kedvéért figyelemztetik a tejet fogyasztó község, hogy a beteg állattól származó tejet nyálkássága és undorító kellemetlen ízágáról könnyen felismerheti. Különbösen a piaczon a kerületi orvosok, a piaczi felügyeletes rendőrszék, a piaczbiztosok és a rendőri kirendeltség is ellenőrzi, hogy beteg állatok teje ki ne mérassék, hanem azonnal megsemmisíttessék.

7. A hetivásárokról a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések a járvány tartamára kitiltatnak.

8. A betegségből felgyógyult állatok istállói és udvarai a városi állatorvosok ellenőrzése mellett fertőtlenítendők.

Ezen intézkedések ellen vétők a törvény értelmében büntetettetni fognak.

Aradon, 1892. szeptember 13-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.

M. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezetősége.

32207. sz.

724 1-8

Hirdetés.

Értesítjük a t. községet, hogy a győr-gyánafalvai vonalon, Mezölak- és Kis-Czell állomások között létesített Vinár rakodó állomás f. évi szeptember hó 20-án a [kocsirakományu teherforgalomra a következő korlátozással megnyitattik:

1. Ezen állomáson a kocsirakományu teherárak raktározása nem engedtetik meg, s azoknak be- vagy kirakása közvetlenül a fuvarszekerekről, vagy azokra, a vasuti kocsik rendelkezésre bocsátásától számítandó díjszabásszerű rakodási idő alatt, e teljesítményért minden megtérítésre való igény kizárásával, a fél által eszközöndő.

Ezen rakodási idő túllépése esetén az általános díjszabási határozományokban (I. rész) megszábotott kocsik késedelmi illeték szedetik be.

1. Ezen állomáson élő állatok vagy egyéb oly áruk fel- és leadása, melyeknek be- vagy kirakásához külön berendezések vagy segédesszók igényeltetnek, nem eszközölhető.

Az áruk berakásához szükséges kocsik 24 órával előbb irásbelileg rendelendők meg.

3. Az ezen állomáson fel- vagy leadásra kerülő kocsirakományu teherárakról nézve a szállítási díj kiszámítása helyi áruhátszabásunkban, a díjszámítás tekintetében megállapított általános határozományok mérvadása szerint, ezen állomás közvetlen kilométer távolságának alapul vételével eszközöltetik.

Budapest, 1892. évi szeptember hó 20-án.

Az üzletvezetőség.

29857. sz.

M. kir. államvasutak

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 61. §-a értelmében elárúsítandó kiváltatlan szállítmányok és az összegyűlt gabonasepredék nyilvános elárverezése Budapest dunapart állomásunkon f. évi szeptember hó 29-én délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. község ezennel meghivatik.

Budapest, 1892. szeptember hó 4-én.

Az üzletvezetőség.

104546 | 92. sz.

M. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

(Osztrák-magyar közszénforgalom.)

A vasuti és közlekedési közlöny f. é. június 27-én megjelent 77-ik számában ad 73342 | CIL. számú hirdetménytel a fenti forgalomban érvényes 4-ik füzethez Dombrau és Karwin állomásokról Bécs á. v. t. állomásra szállítandó ásvány-szén, coaks és szénvályogküldeményekre nézve f. é. augusztus hó 1-re kihirdetett I. sz. pótlék helyett új 4-ik számú füzet fog f. é. szeptember 15-ével életbe lépni.

Budapest, 1892. aug. hóban.

A m. kir. államvasutak,
egyszersmind a részes vasutak nevében.

10934 | kh. 1892.

707. 3-3

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminiszterium 61,182 | VI. 11. sz. a. kiadott körrendelete alapján értesítetik Arad szab. kir. város községe, hogy Oroszországból származott gyümölcsök, főzéléknek, zöldségnek, kaviárnak, állati bőröknek s egyéb állati terményeknek behozatala és átvétele tiltatik.

A mennyiben ezen tilalom ellenére fent jelzett termékek behozatának, azok elkobostatni és megsemmisítettetni fognak.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala mint I. fokú közegészségügyi hatóság.

Arad, 1892. szeptember hó 6-án.

Sarlot
főkapitány.

714-892. gazd. sz.

726 1-8

Árlejtési hirdetmény.

Arad szab. kir. város gazdasági széke a városi szegények házában elhelyezett, nem különben rendőrileg letartoztatott egyének részére szükséges meleg étel, valamint kenyér szállítása iránt f. évi október hó 3-án d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási ár a meleg ételre nézve adagonként 14 kr. a kenyérre nézve 56 dekagrammos adag fehér kenyér után 10 kr., ugyanolyan súlyú adag fekete kenyér után 8 kr.

Bánompénzül letesződő a kenyér szállításnál 150 frt, a meleg étel szállításánál 200 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be a csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellett van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1892. évi szeptember hó 19-én tartott üléséből.

Kiadta:

Löcs Rezső
aljegyző.